

Verlofregels

De Leerplichtwet 1969 kent geen snipperdagen. Schoolgaande kinderen zijn minimaal 12 weken in een schooljaar vrij, die data worden ruim van tevoren door de school en het ministerie vastgesteld. Er wordt geacht dat ouders in die periode hun vakantie plannen. Alleen in uitzonderlijke gevallen kan er buiten de schoolvakanties verlof worden aangevraagd. Dit kan voor maximaal 10 schooldagen. De eerste twee weken na de zomervakantie mag er geen extra verlof worden gegeven.

Voor vragen of meedenken kan er altijd contact worden opgenomen met de leerplichtambtenaar.

- Verdachte ziekmeldingen melden bij leerplichtambtenaar.
- Leerplichtambtenaar laten meedenken bij twijfel over extra verlof.

Artikel 11 onderdeel e - vrijstelling vanwege plichten in verband met godsdienst of levensovertuiging

Op grond van artikel 11e Leerplichtwet 1969 is in bepaalde gevallen vrijstelling van schoolbezoek vanwege godsdienst of levensovertuiging mogelijk. In artikel 6 van de Grondwet wordt gesteld dat eenieder recht heeft zijn godsdienst of levensovertuiging vrij te belijden, behoudens ieders verantwoordelijkheid volgens de wet. In de Leerplichtwet heeft dit grondrecht zijn vertaling gekregen in artikel 11 aanhef sub e in verband met artikel 13 en 13b. Het grondrecht heeft de vorm van een beroep op vrijstelling van de verplichting op grond van de Leerplichtwet. De vrijstelling is bedoeld om plichten voortvloeiend uit religie of levensovertuiging te kunnen vervullen. De vrijstelling geldt voor één dag, namelijk de dag waarop de plicht vervuld moet worden.

Indien er vanuit de religie of levensovertuiging een bandbreedte bestaat van meerdere dagen waarbinnen de plicht vervuld kan worden, dan dient dit zo mogelijk op een Niet-schooldag gedaan te worden. Daarbij is een reisdag voorafgaand of na het vervullen van de plicht in het buitenland geen geldige reden voor een beroep op vrijstelling in verband met gewichtige omstandigheden. De verplichting kan in beginsel immers ook in Nederland worden uitgevoerd. Een beroep op vrijstelling wegens vervulling van plichten voortvloeiend uit godsdienst of levensovertuiging kan slechts worden gedaan indien daarvan uiterlijk twee dagen vóór de verhindering aan het hoofd kennis is gegeven. De onderwijswetgeving biedt aan scholen ruimte om alle jongeren klassikaal vrij te geven, of op de betreffende dag bijv. een studiedag in te lassen. Zo'n besluit geldt dan voor alle jongeren van de school en dus niet alleen voor de groep jongeren die een religieuze plicht vervult.

Religieuze feestdagen

Voorbeelden van religieuze verplichtingen zijn:

- Chinees Nieuwjaar
- Offerfeest
- Suikerfeest
- Holifeest
- Diwalifeest
- Krishna Janamashtmi
- Navratri (alleen de laatste dag)
- Maha Shivratri
- Biddag voor gewas en arbeid
- Dankdag voor gewas en arbeid
- Aswoensdag
- Paasfeest (Pesach)
- Wekenfeest (Sjawoe'ot)
- Joods Nieuwjaar (Rosh Hasjana)

- Grote verzoendag (Jom Kipoer)
- Loofhuttenfeest (Soekot) Slotfeest (Sjemini Atseret)
- Vreugde der Wet (Simchat Tora)

Carnaval is geen religieuze verplichting. De exacte data van de Islamitische verplichtingen zijn pas kort voor de viering bekend en verschillen per land, dit in verband met de stand van de maan.

Verlofaanvraag Artikel 11 onderdeel f en artikel 11 onderdeel g

Volgens artikel 11, onderdeel f, van de Leerplichtwet 1969 en artikel 13a, tweede lid, van de Leerplichtwet 1969 en artikel 11, onderdeel g, en artikel 14 van de Leerplichtwet heeft het hoofd van de school de mogelijkheid om vrijstelling te verlenen van geregeld schoolbezoek voor ten hoogste tien dagen per schooljaar. Mocht het hoofd van de school besluiten om verlof te verlenen heeft deze zich wel te houden aan de wettelijke richtlijnen van het verlof. Alle aanvragen dienen, voor zover in redelijkerwijze mogelijk, te worden vergezeld van bewijsmiddelen. Er kunnen voorwaarden gesteld worden aan het toekennen van verlof, bijvoorbeeld het achteraf tonen van bepaalde bescheiden. Daarnaast moet de toestemming of afwijzing schriftelijk worden vastgelegd en in geval van afwijzing goed worden gemotiveerd door het hoofd van de school/instelling. Op het moment dat een aanvraag de 10 dagen overstijgt dan moet de leerplichtambtenaar een besluit te nemen. In dat geval is de leerplichtambtenaar beslissingsbevoegd. Dat geldt dus ook als voor een leerling bijvoorbeeld in een schooljaar al 8 dagen verlof is verleend door de schooldirecteur en in dat schooljaar een nieuwe aanvraag van 3 dagen wordt ingediend.

Artikel 11 onderdeel f – specifieke aard van het beroep

Artikel 11 f en artikel 11 g Leerplichtwet 1969 gaat eigenlijk om twee verschillende wetsartikelen en kunnen niet met elkaar worden gecombineerd. Het ene wetsartikel (11 f) gaat over buiten de schoolvakanties op vakantie te gaan vanwege specifieke aard van het beroep. Uit jurisprudentie blijkt dat bij het begrip "specifieke aard van het beroep" met name dient te worden gedacht aan seizoensgebonden werkzaamheden, of werkzaamheden in bedrijfstakken die in de zomermaanden een piekdrukte kennen, waardoor het voor het gezin feitelijk onmogelijk is om in alle reguliere schoolvakanties op vakantie te gaan. Het moet redelijkerwijs worden aangetoond dat een vakantie in de reguliere schoolvakanties leidt tot onoverkomelijk bedrijfseconomische problemen. Dit kan worden aangetoond middels een accountantsverklaring. Slechts het gegeven dat gedurende de vakantie, een deel van de bezetting niet aanwezig is of het geld wordt verdiend, is hierbij onvoldoende.

Kinderen hebben het recht om twee weken aaneengesloten met hun ouders op vakantie te gaan. Mochten ouders kunnen aantonen met de accountantsverklaring (dus niet een verklaring van de boekhouder) dat ze in geen enkele andere vakantie op vakantie kunnen, kan het verlof worden toegekend.

Artikel 11 onderdeel g – Gewichtige omstandigheden

Het andere wetsartikel (11 g) gaat over gewichtige omstandigheden. Dit zijn meestal acute omstandigheden die veelal buiten de wil of invloedsfeer van de ouders of jongere zijn gelegen (overmacht). In bepaalde situaties bijzondere vormen van verlof toegestaan voor maximaal tien dagen per schooljaar.

Het hoofd van de school of instelling kan verlof verlenen voor afwezigheid als gevolg van een dergelijke andere gewichtige omstandigheid. In de hierna te noemen gevallen kan, zolang het totaal aan een jongere te verlenen verlof het aantal van 10 verlofdagen in een schooljaar niet te boven gaat, verlof worden gegeven voor de hierna genoemde periode:

- voor verhuizing: maximaal 1 schooldag;
- voor het voldoen aan wettelijke verplichtingen, voor zover dit niet buiten de lesuren kan geschieden: maximaal 10 dagen;
- voor het bijwonen van het huwelijk van bloed of aanverwant tot en met de 3e graad: in Nederland maximaal 2 school dagen indien er ver gereisd moet worden, anders maximaal 1 dag, in het buitenland maximaal 5 schooldagen.

Soort bewijs: trouwkaart (indien twijfelachtig kopie trouwakte);

- bij ernstige levensbedreigende ziekte zonder uitzicht op herstel van bloed of aanverwant tot en met de 3e graad: maximaal 10 dagen.

Soort bewijs: doktersverklaring waar ernstige ziekte uit blijkt;

- bij overlijden van bloed of aanverwant:

- In de 1e graad maximaal 5 schooldagen;
- In de 2e graad maximaal 2 schooldagen;
- In de 3e en de 4e graad maximaal 1 schooldag;
- In het buitenland: 1e t/m 4e graad maximaal 5 schooldagen.

Soort bewijs: rouwkaart (indien twijfelachtig akte van overlijden);

- bij 25, 40 of 50-jarig ambtsjubileum en het 12 ½, 25, 40, 50 en 60-jarig huwelijksjubileum van ouder(s)/verzorger(s) of groot ouders: maximaal 1 schooldag;

Soort bewijs: kaart.

Voor andere naar het oordeel van het hoofd van de school/instelling gewichtige omstandigheden: maximaal 10 dagen. Daarbij geldt het volgende:

Geen extra verlof

In de volgende gevallen wordt in ieder geval geen extra verlof gegeven:

- familiebezoek in het buitenland;
- goedkope tickets in het laagseizoen;
- omdat tickets al gekocht zijn of omdat er geen tickets meer zijn in de vakantieperiode;
- vakantiespreiding;
- verlof voor een kind, omdat andere kinderen uit het gezin al of nog vrij zijn;
- eerder vertrek of latere terugkomst in verband met verkeersdrukte;
- samen reizen/in konvooi rijden door bijvoorbeeld de Balkan;
- kroonjaren;
- sabbatical;
- wereldreis/verre reis

Aanvragen voor langdurig verlof in verband met een wereldreis of sabbatical kunnen op grond van de Leerplichtwet en de Beleidsregel uitleg 'specifieke aard van het beroep' en 'andere gewichtige omstandigheden' bedoeld in de Leerplichtwet 1969 niet worden toegekend. In de rechtspraak is uitgemaakt dat er geen sprake is van "gewichtige redenen". In deze situaties dient de school een melding te doen via DUO.

Modellenwerk en reclamespotjes

Modellenwerk, reclamespotjes enz. geldt dat het geen reden om de school niet te hoeven bezoeken. Er is geen sprake van een gewichtige omstandigheid. Er kan dus geen toestemming worden verleend, zowel door de school als door leerplicht niet. Gaat de school hier wel in mee dan zal de school uitleg aan de Inspectie van het Onderwijs moeten geven zodra zij dit controleren. Geeft school geen toestemming en de leerling komt niet op school, dan moet zij verzuim melden.

Verlofaanvragen

Een aanvraag moet minstens binnen zes weken van tevoren schriftelijk bij het hoofd van de school/instelling te worden ingediend. Indien dit een aanvraag t/m 10 schooldagen betreft is het hoofd beslissingsbevoegd. Bij meer dan 10 schooldagen moet de leerplichtambtenaar een beslissing nemen. Indien de aanvraag niet binnen een redelijke termijn is ingediend, moet door de aanvrager worden beargumenteerd waarom dit niet is gebeurd.

Alleen in het geval van absolute overmacht is het mogelijk om achteraf verlof aan te vragen. Daarvoor moeten bewijsstukken worden ingeleverd. De verhindering moet wel binnen twee schooldagen zijn gemeld.

- De ouder/verzorger dient een aanvraag voor vakantieverlof schriftelijk (via een standaardformulier) bij de schooldirecteur in.
- De directeur spreekt eventueel met de aanvrager over dit verzoek.
- De directeur neemt een beslissing.
- De directeur deelt de aanvrager het besluit schriftelijk mee.

Het besluit moet schriftelijk worden meegedeeld via een beschikking. De directeur kan het aanvraagformulier gebruiken of stelt de beschikking zelf op. De reden(en) van de toekenning of afwijzing moet hierin met argumenten gemotiveerd vermeld worden. Tevens moet in de beschikking de mogelijkheid tot maken van bezwaar tegen de beslissing, worden opgenomen. Dit kan schriftelijk en binnen zes weken.

Ongeoorloofd verzuim

Als een leerling verzuimt zonder dat er toestemming voor verlof is gegeven, is er sprake van ongeoorloofd schoolverzuim. Tegenwoordig wordt dit type verzuim steeds vaker luxe verzuim genoemd. De directeur is verplicht dit verzuim aan de leerplichtambtenaar te melden (Artikel 21 van de Leerplichtwet en de bepalingen in de Handleiding Strafrechtelijke Aanpak Schoolverzuim). Dit geldt al vanaf één dag voorafgaand of aansluitend aan een schoolvakantie.

Wanneer een school het vermoeden heeft dat een leerling onterecht wordt ziek gemeld, kan de school dit ook melden bij de leerplichtambtenaar. De leerplichtambtenaar beslist of er proces-verbaal wordt opgemaakt. Wanneer de directeur wettelijk verzuim niet meldt, kan hiertegen worden opgetreden door de Inspectie van het onderwijs (bestuurlijke boete).